

De drietrapsstrategie vasthouden-bergen-afvoeren

Nederland heeft vanaf zijn vroegste ontstaansgeschiedenis tot op heden talloze vijanden gehad, maar er is er één al die tijd gebleven: het water. Momenteel roert deze oervijand zich weer meer dan ooit. Maar Nederland doet er alles aan om de strijd niet opnieuw te laten oplaaien.

Onder het motto 'If you can't beat them, join them' heeft Nederland, zij het na lang tegenstribbelen en met en enige tegenzin, vriendschap gesloten met het water. De 'lage landen' hebben zich neergelegd bij de voortdurende dreiging die van deze geduchte opponent uitgaat, en besloten niet langer te focussen op de nadelen, maar juist de voordelen. Of zoals een beroemd 'kind' van ons waterland bij uitstek het eens heeft verwoord: 'Elk nadeel heb z'n voordeel'.

Vandaar dat wij Nederlanders het zo goed kunnen vinden met onze eeuwige vijand. Dat we zo goed kunnen zwemmen, dat we de waterstromen zo goed kunnen reguleren en beheersen, en dat we zelfs een aparte bestuurslaag hebben voor het waterbeheer: de waterschappen. Vandaar ook dat we negen wetten hebben die alle gericht zijn op het waterbeheer, hoewel deze over niet al te lange tijd zullen worden samengebracht in één nieuwe Waterwet.

Alleen in zo'n land kunnen nieuwe woorden ontstaan als 'waterwonen', uiteraard met de bijbehorende 'waterwoningen', waarvan sommige misschien wel voorzien zijn van 'waterdaken'. Dit laatste verklaart waarom clubs voor particuliere huiseigenaren zoals de Vereniging Eigen Huis in hun ledenbladen regelmatig aandacht besteden – al dan niet in de vorm van een special – aan de combinatie van water en wonen. En vandaar ook dat uitgevers brood zien in het op de markt zetten van nieuwe vakbladen als WaterWonen.

Levensbedreigend

We drukken het ons omringende water als het ware tegen onze boezem, koesteren het en vertroetelen het alsof het een kindje is dat vertroeteld moet worden, in plaats van een element dat in al zijn onstuimigheid zonder meer levensbedreigend kan zijn. De watersnoodramp van 1953 ligt nog vers in het geheugen, maar ook in voorgaande en latere jaren heeft het water met zeer grote regelmaat zijn kracht laten zien: 838, 1014, 1134, 1163, 1164, 1170, 1196, 1212, 1214, 1219.... en zo verder tot en met 1682, 1686, 1703, 1717, 1820, 1825, 1906, 1916, 1922, 1926, 1953.... En dan hebben de meeste rampen nog de meest

prachtige namen ook, vernoemd naar de naamdag van de heilige waarop de ramp zich voltrok. Denk aan de Sint Elisabethsvloed (maar liefst drie keer in de eerste kwart van de vijftiende eeuw), Sint Luciavloed, Sint Nicolaasvloed, Sint Clemensvloed en natuurlijk niet te vergeten de Allerheiligenvloed van 2006.

Het KNMI concludeert in het klimaatscenario voor Nederland dat de winters gemiddeld natter worden en dat ook de extreme neerslaghoeveelheden toenemen. De hevigheid van extreme regenbuien in de zomer neemt eveneens toe, maar het aantal zomerse regendagen wordt juist minder. Tot slot is de verwachting dat de zeespiegel zal stijgen met 18 tot 59 centimeter.

“Van terpen hebben we in dit land nooit spijt gekregen”, vindt oud minister van Landbouw Cees Veerman die tegenwoordig voorzitter is van de speciale Deltacommissie die onderzoekt hoe Nederland op de lange termijn de klimaatverandering het hoofd zou kunnen bieden. Het feit dat er in 1953 na de grote watersnoodramp ook al zo'n commissie in het leven werd geroepen, toont wel aan dat we het hier over serieuze zaken hebben. En wat te denken van het vak watermanagement dat tegenwoordig zelfs een koninklijk beroep is?!

Anticiperen

Na de wateroverlast van 1995 hebben we ook nog even een Commissie Waterbeheer 21e eeuw gehad die de basis heeft gelegd voor de manier waarop we tegenwoordig met water omgaan:

1. Anticiperen in plaats van reageren;
2. Waterproblemen niet afwentelen op het volgende stroomgebied, maar handelen volgens de drietrapsstrategie van 'vasthouden-bergen-afvoeren';
3. Meer ruimtelijke maatregelen naast technische ingrepen.

Het is deze aanpak die mede heeft geleid tot de recente aandacht voor waterdaken en andere alternatieven voor waterberging, zoals de al bijna even nieuwe verschijning die waterpleinen heet. En dan hebben we nog maar even niet over waterberging c.q. -terughouding op groene vegetatiedaken, wat naast de esthetische en luchtzuiverende componenten een

Alleen in een land als dit kunnen woorden ontstaan als waterwonen en waterdaken

belangrijk ander bijkomend voordeel is van dit soort daken. Het kon dan ook niet missen dat dit blad vroeger of later uitgebreid aandacht zou besteden aan de rol van daken bij de opvang van het in overvloed vallende hemelwater. Leven op Daken wenst u veel leesplezier! *L*